

ÅLÄNSK UTREDNINGSSERIE

1976:4

LANDSTINGSVALET 19 - 20. 10. 1975

VALSTATISTIK

1976:4

LANDSTINGSVALET 19 - 20. 10. 1975

VALSTATISTIK

I N N E H Å L L

Inledning 3
 Allmänt om landstingsval 5

T a b e l l e r

1. Röstberättigade, röstande och röstningsprocent
 enligt kommun 6
 2. De politiska grupperingarnas absoluta och relativa röstetal samt
 mandatfördelningen 7
 3. Antal röster enligt kommun och gruppering, % 8
 4. Förtidsröstning enligt kommun och orsak 9
 5. Kasserade röster enligt kommun och orsak 10
 6. Antal röster för kvinnliga kandidater enligt kommun och gruppering 11
 7. Kandidaterna enligt hemkommun och gruppering 12
 8. Kvinnliga kandidater enligt hemkommun och gruppering 13
 9. Röstningsaktivitet i olika åldersgrupper och enligt kön, under-
 sökning av två röstningsområden 14
 10. Landstingskandidaterna efter hemkommun och röstetal 15

Kommentarer till tabellerna 24

INLEDNING

Föreliggande publikation innehåller uppgifter om landstingsvalet på Åland 1975. En officiell valstatistik för landstingsval har tidigare inte uppgjorts. Statistikcentralen i Helsingfors uppgör regelbundet statistik över de riksomfattande valen - riksdagsval, elektorsval och kommunalval - men därvid faller de åländska landstingsvalen utanför. Meningen är att denna lucka från och med nu skall fyllas.

Ålands landskapsstyrelse har givit socionom, pol.stud. Magnus Wrede vid Åbo Akademi i uppdrag att uppgöra denna statistik. Arbetet har letts av en projektgrupp bestående av kanslissekreterare Lars Ingmar Johansson som representant för landskapsstyrelsen, lagberedningschef Sune Carlsson, centralnämnden för landstingsvalet samt dipl. ekon. Pekka Tuominen, de politiska organisationerna.

Basmaterialen för statistiken har utgjorts av de protokoll valnämnderna i varje röstningsområde sända in till centralvalnämnden samt vallängder och vallängdsutdrag för förtidsröstningen. Det har ansetts ändamålsenligt att använda kommunen som enhet, inte röstningsområdet. Tabellerna är i huvudsak konstruerade enligt samma mönster som riksdagsvalstatistiken, dock bearbetade för åländska förhållanden. Tabellerna täcker tillsammans i stort sett tre olika dimensioner av valet: för det första de politiska styrkeförhållandena, för det andra de regionala styrkeförhållandena och för det tredje de personliga styrkeförhållandena. Dessa dimensioner är i statistiken kombinerade på olika sätt.

Syftet är alltså att belysa valet med hjälp av ren statistik. Det har dock ansetts ändamålsenligt att kort kommentera varje tabell. Däremot undersöks i detta sammanhang inte orsaker till de fenomen som siffrorna beskriver. Därtill skulle krävas enkäter eller intervjuundersökningar, något som utan tvivel skulle vara av största intresse. Två punkter där Åland på ett markant sätt avviker från riket är det låga valdeltagandet och den politiska gruppstrukturen. - Men det primära syftet med denna

publikation är alltså beskrivning, inte förklaring.

I statistiken har använts vissa förkortningar. Kategorin "landskommuner" inrymmer samtliga åländska kommuner utom Mariehamn. Till "landsbygden" räknas Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Lemland, Lumparland, Saltvik och Sund. Till "skärgården" räknas Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö. De politiska grupperingarna är följande:

LoS	Landsbygdens och skärgårdens valförbund
LoS-lib.	LoS-liberalerna
Soc.dem.	Ålands socialdemokrater
ASU	Åländsk socialdemokratisk ungdom
Lib.	Åländsk liberal samling
FS	Frisinnad Samverkan
FS-f	Frisinnad Samverkan, framstegslistan
SÅU	Samlad åländsk ungdom
ÅF	Åländska förbundet

Förtidsröstning innebär att den röstande inlämnar ett kuvert med ett valkuvert innehållande valsedelns samt vallängdsutdrag antingen via posten eller direkt till den kommunala centralnämnden. Poströstning är alltså en underkategori till förtidsröstning men betecknar i denna statistik samma sak.

Korta kommentarer till varje tabell finns efter tabellavsnittet.

Mariehamn i mars 1976.

Allmänt om landstingsval

Enligt landskapslagen om landstingsval och kommunalval väljs Ålands landstings 30 ledamöter för en period av fyra år. Landskapet utgör en valkrets. Inom de 16 åländska kommunerna fanns år 1975 sammanlagt 45 röstningsområden. Ordinarie landstingsval sker samtidigt med kommunalval den tredje söndagen i oktober och därpåföljande måndag.

Röstberättigad är den som före ingången av valåret fyllt 18 år och innehar åländsk hembygdsrätt.

För att ställa upp en kandidat fordras att minst tio personer samman-
sluter sig i en valmansförening. En sådan valmansförening kan på en lista
ställa upp högst tio kandidater, varvid minst 100 personer krävs. Två
eller flera valmansföreningar kan ingå valförbund. Ett valförbund får
inte uppta mera än tre gånger det antal personer som skall väljas, d.v.s.
högst 90 personer. Valförbund får inte ingå valförbund sinsemellan.

Då valresultatet fastställs tillämpas proportionellt valsätt, varvid
den s.k. d'Hondtska metoden används.

Tabell 1. Röstberättigade, röstande och röstningsprocent enligt kommun.

Kommun	Röstberättigade			Röstande			Röstningsprocent		
	Män	Kv.	Totalt	Män	Kv.	Totalt	Män	Kv.	Totalt
Hela Åland	7.483	7.930	15.413	4.771	4.918	9.689	63.8	62.0	62.9
Mariehamn	2.815	3.213	6.028	1.612	1.813	3.425	57.3	56.4	56.8
Landskomm.	4.668	4.717	9.385	3.159	3.105	6.264	67.7	65.8	66.7
Landsbygd	3.625	3.680	7.305	2.372	2.306	4.678	65.4	62.7	64.0
Skärgård	1.043	1.037	2.080	787	799	1.586	75.5	77.0	76.3
Brändö	240	245	485	210	206	416	87.5	84.1	85.8
Eckerö	275	265	540	198	183	381	72.0	69.1	70.6
Finström	637	673	1.310	420	418	838	65.9	62.1	64.0
Föglö	257	260	517	179	186	365	69.6	71.5	70.6
Geta	193	193	386	130	126	256	67.4	65.3	66.3
Hammarland	423	431	854	267	271	538	63.1	62.9	63.0
Jomala	751	769	1.520	473	459	932	63.0	59.7	61.3
Kumlinge	194	194	388	148	157	305	76.3	80.9	78.6
Kökar	148	116	264	97	86	183	65.5	74.1	69.3
Lemland	289	282	571	182	196	378	63.0	69.5	66.2
Lumparland	101	101	202	70	51	121	69.3	50.5	59.9
Saltvik	598	600	1.198	408	384	792	68.2	64.0	66.1
Sottunga	61	77	138	43	45	88	70.5	58.4	63.8
Sund	358	366	724	224	218	442	62.6	59.6	61.0
Vårdö	143	145	288	110	119	229	76.9	82.1	79.5

Tabell 2. De politiska grupperingarnas absoluta och relativa röstetal samt mandatfördelningen.

Gruppering	Röster	%	Mandat
{LoS	2.832	29.8	9
{LoS-liberalerna	2.055	21.6	7
{Ålands socialdemokrater	1.371	14.5	5
{ÅSU	181	1.9	-
{Liberalerna	782	8.2	3
{Frisinnad Samverkan	1.027	10.8	3
{Samlad Åländsk Ungdom	97	1.0	-
{FS-framsteg	383	4.0	1
{Åländska Förbundet	587	6.2	2
{Ray Söderholm	180	1.9	-
Röst avgiven för ej nominerad person	1		
	9.496	100.0	30

Anmärkning. Inför valet ingicks sex valförbund. I tabellen ovan är valförbunden utmärkta med klamrar.

Tabell 3. Antal röster enligt kommun och gruppering, %.

Kommun	LoS	LoS-lib.	Soc. dem.	ÅSU	Lib.	FS	SÅU	FS-f	ÅF	Söderholm	Totalt
Hela Åland	29.8	21.7	14.5	1.9	8.2	10.8	1.0	4.0	6.2	1.9	100.0
Mariehamn	6.2	7.4	25.7	3.6	16.5	24.4	2.0	6.1	5.3	2.8	100.0
Landskomm.	43.0	29.2	8.5	0.5	3.9	3.3	0.4	3.0	6.8	1.4	100.0
Landsbygd	43.6	23.4	10.9	0.6	4.9	4.0	0.5	3.0	7.4	1.7	100.0
Skärgård	41.2	47.0	1.1	0.1	0.8	1.4	0.3	2.8	4.9	0.4	100.0
Brändö	49.3	49.3	0.3	0.3	-	0.3	-	-	-	0.5	100.0
Eckerö	60.5	17.6	5.9	-	5.9	1.4	-	1.4	5.7	1.6	100.0
Finström	55.7	12.3	16.3	0.9	3.7	6.0	0.7	0.6	2.9	0.9	100.0
Föglö	12.0	59.8	1.7	-	1.2	4.7	1.2	-	18.5	0.9	100.0
Geta	51.2	27.5	3.3	-	3.3	1.7	-	11.7	1.3	-	100.0
Hammarland	64.8	17.4	4.6	1.1	2.1	2.1	0.2	0.6	2.7	4.4	100.0
Jomala	28.5	4.7	17.7	1.0	13.2	6.7	0.8	2.1	23.6	1.7	100.0
Kumlinge	1.4	94.6	-	-	1.0	0.3	-	0.3	2.1	0.3	100.0
Kökar	78.5	4.9	2.5	0.6	1.2	1.2	-	11.1	-	-	100.0
Lemland	61.2	3.5	10.3	0.8	4.3	7.9	0.3	9.2	1.4	1.1	100.0
Lumparland	68.2	1.8	9.1	0.9	1.8	4.5	0.9	4.5	2.8	5.5	100.0
Saltvik	20.9	59.2	6.6	-	0.8	3.0	0.4	3.2	4.8	1.1	100.0
Sottunga	86.9	1.2	2.4	-	1.2	-	-	4.7	3.6	-	100.0
Sund	26.0	54.5	11.3	0.2	1.2	0.7	0.5	0.9	3.3	1.4	100.0
Vårdö	83.9	4.9	1.4	-	1.0	-	-	8.8	-	-	100.0
Poströster	22.4	25.5	11.2	10.6	5.8	9.7	2.4	5.8	3.9	2.7	100.0

Tabell 4. Förtidsröstning enligt kommun och orsak.

Kommun	Bostad annan ort än röstrn.orten	På sjukhus, åld.-domshem el.dyl	Resa i hemlandet	Resa i utlandet	Trafiksvårigheter	Annan orsak	Ingen uppgift	Godkända förtidsröster	Kasserade förtidsröster	Totalt
Hela Åland	122	26	26	64	8	75	14	331	42	373
Mariehamn	59	6	13	37	0	24	4	143	15	158
Landskomm.	63	20	13	27	8	51	10	192	23	215
Landsbygd	32	13	4	22	3	29	4	107	15	122
Skärgård	31	7	9	5	5	22	6	85	8	93
Brändö	12	1	6	3	-	13	2	37	4	41
Eckerö	-	2	-	2	-	3	-	7	-	7
Finström	12	-	-	4	1	2	1	20	3	23
Föglö	5	2	-	-	-	3	1	11	-	11
Geta	5	3	1	1	-	-	-	10	1	11
Hammarland	-	-	-	3	-	3	-	6	1	7
Jomala	5	1	-	3	1	6	1	17	2	19
Kumlinge	2	1	-	2	-	2	1	8	-	8
Kökar	4	2	3	-	1	2	-	12	2	14
Lemland	1	-	1	2	-	-	1	5	-	5
Lumparland	-	2	-	-	1	3	-	6	1	7
Saltvik	8	4	1	6	-	9	-	28	4	32
Sottunga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sund	1	1	1	1	-	3	1	8	3	11
Vårdö	8	1	-	-	4	2	2	17	2	19

Tabell 5. Kasserade röster enligt kommun och orsak.

Kommun	Blank röstsedel	Otydligt nummer	Obehörig anteckn.	Nummer i kommunalvalet	Sammanlagt	Kasserade post-röster	Totalt	Kasserade röster, % av röstande
Hela Åland	24	9	3	115	151	42	193	2.0
Mariehamn	4	-	1	40	45	15	60	1.8
Landskomm.	20	9	2	75	106	23	129	2.1
Landsbygd	8	4	2	59	73	15	88	1.9
Skärgård	12	5	-	16	33	8	41	2.6
Brändö	1	1	-	2	4	4	8	1.9
Eckerö	1	-	-	3	4	-	4	1.0
Finström	-	-	1	14	15	3	18	2.1
Föglö	5	3	-	5	13	-	13	3.6
Geta	1	2	-	2	5	1	6	2.4
Hammarland	-	-	1	8	9	1	10	1.9
Jomala	2	-	-	7	9	2	11	1.2
Kumlunge	1	1	-	-	2	-	2	0.7
Kökar	3	-	-	3	6	2	8	4.4
Lemland	1	-	-	3	4	-	4	1.1
Lumparland	2	-	-	2	4	1	5	4.1
Saltvik	1	2	-	15	18	4	22	2.8
Sottunga	2	-	-	2	4	-	4	4.5
Sund	-	-	-	5	5	3	8	1.8
Vårdö	-	-	-	4	4	2	6	2.6

Tabell 6. Antal röster för kvinnliga kandidater enligt kommun och gruppering.

Kommun	LoS	LoS-Lib.	Soc.dem.	ÅSU	Lib.	FS	SÅU	FS-f.	ÅF	Totalt	% av samtliga avgivna röster
Hela Åland	77	156	205	11	175	253	6	27	14	924	9.5
Mariehamn	-	21	145	5	112	188	4	17	1	493	14.4
Landskomm.	76	127	55	1	61	61	1	9	12	403	6.4
Landsbygd	64	40	53	1	55	52	1	8	12	286	6.1
Skärgård	12	87	2	-	6	9	-	1	-	117	7.4
Brändö	-	29	-	-	-	-	-	-	-	29	7.0
Eckerö	20	2	-	-	-	1	-	-	-	23	6.0
Finström	6	8	24	-	3	16	1	1	6	65	7.8
Föglö	2	1	1	-	-	8	-	-	-	12	3.3
Geta	1	1	-	-	-	3	-	-	-	5	2.0
Hammarland	3	-	4	-	6	5	-	-	-	18	3.3
Jomala	2	1	14	-	38	13	-	1	-	69	7.4
Kumlinge	-	57	-	-	3	-	-	1	-	61	20.0
Kökar	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	1.1
Lemland	-	-	1	1	6	2	-	1	-	11	2.9
Lumparland	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	0.8
Saltvik	29	2	7	-	1	9	-	4	2	54	6.8
Sottunga	10	-	-	-	1	-	-	-	-	11	12.5
Sund	3	26	3	-	-	3	-	1	4	40	9.0
Vårdö	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	0.9
Poströster	1	8	5	5	2	4	1	1	1	28	7.5

Tabell 9. Röstningsaktivitet i olika åldersgrupper och enligt kön.

Röstningsområde II i Mariehamn

Åldersgrupp	MÄN			KVINNOR			TOTALT		
	Röst-berättigade	Röstande	%	Röst-berättigade	Röstande	%	Röst-berättigade	Röstande	%
F. 1951-1956	112	59	52.7	97	36	37.1	209	95	45.5
F. 1934-1950	251	155	61.8	240	143	59.6	491	298	60.7
F. 1910-1933	298	212	71.1	356	238	66.9	654	450	68.8
F. - -1909	77	50	64.9	121	75	62.0	198	125	63.1
Samtliga	738	476	64.5	814	492	60.4	1552	968	62.4

Röstningsområde II i Saltvik

Åldersgrupp	MÄN			KVINNOR			TOTALT		
	Röst-berättigade	Röstande	%	Röst-berättigade	Röstande	%	Röst-berättigade	Röstande	%
F. 1951-1956	45	27	60.0	26	12	46.2	71	39	54.9
F. 1934-1950	88	48	54.5	66	44	66.7	154	92	59.7
F. 1910-1933	115	91	79.1	110	92	83.6	225	183	81.3
F. - -1909	60	49	81.7	88	58	65.9	148	107	72.3
Samtliga	308	215	69.8	290	206	71.0	598	421	70.4

Kandidater	Totalt	Postr.	M	B	E	Fi	Fö	G	H	J	Ku	Kö	Le	Lu	Sa	So	Su	V
Jansson, Ture	53	2	3	-	-	-	-	-	-	39	-	-	-	-	7	-	2	-
Johansson, Karl-Johan	18	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-
Karlsson, Karl-Elof	59	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	-
Karlsson, Sven	44	6	4	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	4	28	-	-	-
Karlsson, Uno	16	-	1	-	-	-	-	-	-	14	-	-	1	-	-	-	-	-
Larpes, Erik	7	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Lindström, Alf	58	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	54	-	-	-
Löfström, Helge	13	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mannerström, Jan	13	-	1	-	-	9	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ponthin, Jarl	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Påvals, Tor	33	1	7	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	22
Sviberg, Uno	75	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	1	-	-	-	-
Söderström, Peder	97	1	2	-	-	-	-	-	-	6	-	-	83	5	-	-	-	-
Vainio, Britt-Marie	10	-	-	-	-	4	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	2	-
Wilén, Runar	166	1	3	-	158	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Woivalin, Folke	306	5	38	-	-	197	-	-	3	23	-	-	1	2	13	-	16	1
Öström, August	53	-	-	-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	5	-	-	-
LoS-LIBERALERNA																		
Backas, Per	15	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	13	-	-	-
Berg, Erik	207	17	16	77	-	3	-	-	-	3	89	-	-	-	-	-	2	-
Björling, Ralf	26	1	3	-	-	1	-	20	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Engman, Gudrun	59	-	3	-	-	-	-	-	-	-	56	-	-	-	-	-	-	-
Eriksson, Edvin	50	-	4	-	-	-	-	36	-	5	-	-	2	-	3	-	-	-
Eriksson, Ethel	35	3	1	29	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-

Kandidater	Totalt	Postr.	M	B	E	Fi	Fö	G	H	J	Ku	Kö	Le	Lu	Sa	So	Su	V
Eriksson, Ingmar	59	-	3	-	-	2	-	-	47	1	-	-	-	-	6	-	-	-
Fagerholm, Karl-Gunnar	80	4	14	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	56	-	2	-
Friberg, Sven	57	2	5	-	-	41	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	3	-
Grönlund, Vensel	42	-	4	-	-	-	-	36	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Hagström, Börje	160	3	16	-	-	4	-	-	-	5	-	1	-	1	5	-	125	-
Hägglom, Gunnar	313	12	36	-	-	9	-	2	4	7	-	4	3	-	227	1	8	-
Jansson, Roy	68	1	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	62	1
Johansson, Kjell	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlsson, Nils	63	2	1	-	-	3	-	-	-	2	-	-	1	-	53	-	1	-
Nordman, Gunnevi	62	5	17	-	2	7	1	1	-	1	-	-	-	-	2	-	26	-
Nylund, Henrik	61	3	15	-	-	1	40	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosenqvist, Ingmar	75	-	3	-	61	-	-	2	1	2	-	-	-	-	6	-	-	-
Strandberg, Jan	19	2	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-
Sundblom, Karl	246	8	60	-	1	-	162	3	-	1	-	3	2	1	1	-	3	1
Sundman, Per-Sune	17	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	5
Söderlund, Rodmar	118	3	2	-	-	-	-	-	-	-	113	-	-	-	-	-	-	-
Söderlund, Torvald	93	-	17	-	1	-	-	2	2	4	-	-	3	-	64	-	-	-
Wennström, Erik	29	2	6	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Östling, Edvin	97	10	6	77	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-
ÅLANDS SOCIALDEMOKRATER																		
Andersson, August	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-
Andersson, Ola	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Arvidsson, Viktor	78	-	58	-	-	2	-	1	2	5	-	1	4	-	1	3	-	1
Eriksson, Holger	24	-	2	-	-	3	-	-	6	13	-	-	-	-	-	-	-	-

Kandidater	Totalt	Postr.	M	B	E	Fi	Fö	G	H	J	Ku	Kö	Le	Lu	Sa	So	Su	V
Eriksson, Sune	38	-	8	-	-	-	-	-	-	1	-	-	27	2	-	-	-	-
Fagerholm, Erik	54	2	3	-	-	48	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Gustafsson, Paul	4	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grönholm, Gunnar	11	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-
Heinonen, Sven-Erik	34	-	28	-	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-
Heißen, Klas-Erik	12	-	7	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Henriksson, Bo	5	-	-	-	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Himberg, Kaj	17	-	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-
Isaksson, Lennart	7	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Jansson, Anni	11	1	2	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Johansson, Christer	17	-	10	-	-	5	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlsson, Karl	34	-	32	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlsson, Roald	61	1	15	1	1	1	-	-	-	32	-	-	2	-	1	2	5	-
Lund, Britt-Marie	18	1	3	-	-	11	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-
Lundberg, Klas-Erik	42	5	27	-	-	2	-	1	-	4	-	-	-	-	3	-	-	-
Lundén, Folke	14	1	1	-	11	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lundqvist, Erik	75	4	62	-	-	1	2	1	-	2	-	-	-	-	-	-	2	1
Mörn, Magnus	15	-	12	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-
Nordlund, Martin	7	1	1	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Orre, Elmer	9	1	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sagulin, Inger	31	1	24	-	-	1	-	-	1	2	-	-	-	-	2	-	-	-
Sandberg, Lars-Erik	7	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sandberg, Ulla	13	-	10	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Sanders, Ragna	112	2	90	-	-	4	1	-	2	7	-	-	-	-	2	-	3	1
Sjövall, Anders	6	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjöberg, Magne	9	1	5	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-

Kandidater	Totalt	Postr.	M	B	E	Fi	Fö	G	H	J	Ku	Kö	Le	Lu	Sa	So	Su	V
Sundblom, Lennart Mariehamm	3	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sundlöf, Gunnar Mariehamm	64	2	44	-	2	-	-	-	-	8	-	-	-	-	4	-	4	-
Suominen, Alf Mariehamm	6	1	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Törnroos, Eva Mariehamm	20	-	16	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Westling, Gösta Saltvik	8	1	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	3	-	-	-
Wideman, Georg Mariehamm	34	1	16	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	3	-	-	-
Wideman, Lars-Erik Jomala	10	-	1	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	1	-	-	-
Wiklöf, Lasse Mariehamm	435	10	309	-	7	21	1	4	5	38	-	2	2	3	13	-	20	-
Wikström, Erik Mariehamm	16	1	9	-	-	2	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	1	-
ÅSU																		
Andersson, Synnöve Mariehamm	11	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Johans, Ben Mariehamm	78	14	52	-	-	2	-	-	3	3	-	-	2	1	-	-	1	-
Johans, Tom Mariehamm	10	1	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Johansson, Kjell Mariehamm	7	-	5	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lindholm, Birger Mariehamm	44	10	31	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lindholm, Gunnar Mariehamm	6	-	4	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Löthman, Esa Mariehamm	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Löthman, Leo Mariehamm	8	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosqvist, Jan Mariehamm	14	4	6	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-
FRISINNAD SAMVERKAN																		
Andersson, Sven Finström	10	1	6	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bamberg, Karin Mariehamm	57	2	51	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Kandidater	Totalt	Postr.	M	B	E	Fi	Fö	G	H	J	Ku	Kö	Le	Lu	Sa	So	Su	V
<u>Dahlman, Nils</u>	249	4	219	1	-	3	1	1	2	4	1	-	9	1	3	-	-	-
<u>Eklund, Klas</u>	117	5	99	-	1	2	-	-	2	5	-	-	-	1	2	-	-	-
Eliasson, Marianne	40	-	34	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	4	-	-	-
Eriksson, Birger	10	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Fellman, Erolf	16	-	3	-	-	6	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Flodin, May	71	1	44	-	1	6	7	1	3	3	-	-	1	-	2	-	2	-
Grüssner, Ulf	7	2	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grönberg, Fjalar	76	6	65	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-
Gustavsson, Gunvor	12	-	3	-	-	2	-	-	-	5	-	-	-	-	1	-	1	-
Hagman, Helena	12	-	9	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-
Helin, Sigvard	6	-	5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Johansson, Birgitta	16	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Johansson, Regina	31	-	28	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karlström, Rune	17	-	1	-	-	4	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Levlin, Lilja	14	-	5	-	-	5	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
<u>Lindfors, Jan-Erik</u>	96	2	81	-	-	6	-	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	-
Lindfors, Sven-Olof	7	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Lindqvist, Bertil J.	7	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lindqvist, Sven-Ingmar	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-
Nordberg, Stig	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	-	-	-	-	-
Olofsson, Bjarne	46	1	44	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Pettersson, Sven	19	-	10	-	-	2	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Skogberg, Sture	29	-	16	-	2	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Smulter, Karl-Erik	19	3	15	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sölgén, Helge	17	1	13	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Williams, Karl-Erik	10	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	3	-	-	-	-

KOMMENTARER

Tabell 1. I tabell 1 är poströsterna (de godkända och de kasserade) inräknade i de kommuner där de poströstande är skrivna. Röstningsprocenten 62,9¹⁾ är den högsta som noterats vid landstingsval på Åland (år 1971 röstade 60,8 %) men valdeltagandet i landskapet måste fortfarande betecknas som lågt. Det kan dock påpekas att bortflyttade ålänningar och sjöfolk, som är upptagna bland de röstberättigade, torde rösta i mycket liten utsträckning och därför drar ner andelen röstande. Ett fenomen som går igen i de flesta val är att kvinnorna har lägre röstningsprocent än männen. Detta är således inte utmärkande enbart för Åland. Anmärkningsvärt är att skärgården uppvisar ombytta roller - här är kvinnorna aktivare än männen. Den högsta röstningsprocenten står männen i Brändö för (87,5), den lägsta kvinnorna i Lumparland (50,5). Angående röstning i olika ålderskategorier, se tabell 8, där exempel ges från två röstningsområden.

Tabell 2. I tabell 2 har samtliga grupperingar medtagits; de båda ungdomsgrupperingarna Åländsk socialdemokratisk ungdom, ÅSU, och Samlad åländsk ungdom, SÅU, har således räknats skilt. ÅSU hade en lista inom det socialdemokratiska valförbundet, SÅU inom valförbundet "För stad och bygd" tillsammans med FS och Åländsk liberal samling.

Tre grupperingar har ökat sitt röstunderlag från valet 1971. Socialdemokraterna (inklusive ÅSU) har ökat med 3,1 procentenheter och liberalerna med 0,5 procentenheter. Om FS och FS-f (vilka har gemensamt ursprung) räknas ihop har dessa ökat med 1,7 procentenheter. Åländska förbundet har minskat sitt röstunderlag med 0,8 procentenheter och om LoS och LoS-liberalerna (vilka också har gemensamt ursprung) räknas ihop har dessa minskat med hela 6,5 procentenheter.

En enmanslista uppställdes i eget valförbund.

Tabell 3. Tabell 3 visar de relativa styrkeförhållandena inom de olika kommunerna. Denna tabell kan jämföras med tabell 7, där de uppställda landstingskandidaterna är fördelade efter hemkommun och gruppering.

1) Antal röstande och röstningsprocenter i denna tabell avviker något från den tabell som har publicerats i samband med Ålands landskapskalenders valbilaga. Orsaken är att de kasserade poströsternas fördelning enligt kommun endast kunde uppskattas, inte granskas, då den tabellen uppjordes.

Landskommunerna är starkt dominerade av Los och LoS-liberalerna. De förra är starkare i fasta Ålands landskommuner, de senare i skärgården. LoS-liberalerna är också starkare än LoS i Mariehamn, där socialdemokraterna är den största grupperingen. De röstande har i stor utsträckning gett sina röster åt kandidater i hemkommunen (se tabell 10), men röstning över kommungränserna förekommer i högre grad än tidigare.

Poströsterna kan inte fördelas enligt kommun och gruppering i samma tabell. I tabell 3 är de räknade som en skild kategori och fördelade på grupperingarna.

Tabell 4. Den information som tabell 4 ger är något otillförlitlig. Förtidsröst kräver enligt vallagen inte ifyllande av orsak för att bli godkänd. Orsaksalternativen i tabellen är de som anges på vallängdsutdraget. Många har kryssat i "annan orsak" medan några inte gett någon uppgift överhuvudtaget. En granskning visar att t.ex. studerande använt åtminstone tre av de angivna alternativen.

Förtidsröstningen har ökat betydligt. År 1971 förtidsröstade 255 personer.

Av de 42 kasserade poströsterna har fyra inte varit möjliga att särskilja från de godkända och fördela efter kommun. Siffrorna för hela Åland är korrekta, medan det i den finare fördelningen förekommer fyra godkända poströster för mycket och fyra kasserade poströster för litet.

Tabell 5. Grunderna för kassering av röstsedlar anges i landskapslag om landstingsval och kommunalval (ÅFS 25/75), 58 §. Den klart största andelen kasserade röster utgörs av röstsedlar på vilka kommunala kandidatnumror antecknats. En klar minskning av kasserade röster kan dock konstateras (1971 kasserades 235 röster).

Vad gäller de kasserade poströsterna förekommer här samma fel som i tabell 4 (se ovan). Dessa har inte fördelats enligt orsak, eftersom det varit svårt att få fram orsak i efterhand.

Tabell 6. Mindre än 10 % av samtliga avgivna röster har gått till kvinnliga kandidater. Av de 200 landstingskandidaterna var 34 kvinnor. Två invaldes i landstinget, båda uppställda i Mariehamn (lib. och soc.dem.) Av dem som röstade på kvinnliga kandidater fanns drygt 53 % i Mariehamn. Drygt 27 % av rösterna på kvinnliga kandidater tillföll Frisinnad Samverkan. Jämför med tabell 8.

Poströsterna är också här betraktade som en skild kategori (se ovan angående tabell 3).

Tabell 7. Antalet landstingskandidater, 200, var rekordstort. Mariehamn fick 11 mandat i landstinget, liksom vid senaste val. Skärgården har ökat från 5 till 6 mandat trots avfolkning medan landsbygden minskat från 14 till 13 mandat.

Tabellen kan jämföras med tabell 3 där grupperingarnas styrkeförhållanden i de olika kommunerna framgår, och med tabell 2 där grupperingarnas mandatfördelning framgår.

Tabell 8. Tabellen kan jämföras med tabell 6. Också antalet kvinnliga landstingskandidater var rekordstort. 1971 invaldes en kvinna.

Tabell 9. En viss uppfattning om röstningsaktiviteterna i olika ålders-kategorier ger denna tabell, där en närmare undersökning gjorts i två av Ålands 45 röstningsområden ¹⁾. På basen av dessa två röstningsområden kan man naturligtvis inte uttala sig om trenden för hela Åland, det är här inte fråga om något representativt stickprov. Men en indikator - om än svag - kan denna fallstudie sägas utgöra. Kommentarererna nedan gäller dock i första hand just de behandlade röstningsområdena.

De kvinnliga förstagångsväljarna i Mariehamn har den mycket låga röstningsprocenten 37,1. Också männen i samma kategori ligger långt under genomsnittet. Dessa resultat pekar i samma riktning som de flesta undersökningar som gjorts på området: den högsta procenten valskolkare finns bland ungdomen. Särskilt markant är detta i Mariehamn, som nästan genomgående har klart lägre röstningsprocenter än Saltvik. Den starkaste röstningsaktiviteten förekommer i kategorin "födda 1910-33", också ett helt väntat resultat med hänsyn till motsvarande undersökningar på andra håll.

1) Mariehamn är indelat i sex röstningsområden. Inom röstningsområde II fanns 1975 drygt 25 % av samtliga röstberättigade i Mariehamn. Av dem som röstade fanns drygt 28 % inom detta röstningsområde. Motsvarande siffror för röstningsområde II i Saltvik (som har två röstningsområden) är 50 % resp. 53 %. Aktiviteten var således över genomsnittet i dessa röstningsområden. Jämför med tabell 1.

Tabell 10. Tabellen upptar samtliga 200 landstingskandidater, deras hemkommun och röstetal i de olika kommunerna. Invalda landstingsmän är understreckade. Inom varje gruppering är kandidaterna förtecknade i alfabetisk ordning. Kommunnamnen är betecknade med initialer och löper i alfabetisk ordning förutom Mariehamn som kommer närmast efter kolumnen för poströster. Av denna tabell framgår i hur hög grad kandidaterna erhållit sina röster i hemkommunen och hur mycket man röstat över kommungränserna.